

Štrba Sándor: Érsekújvár a II. világháborúban – bombázások

A második világháborúban a mai szlovákiai városok közül Érsekújvár volt a legbombázottabb város. Angol és amerikai gépek összesen három alkalommal bombázták a várost ebben az időben.

Két bombázás volt 1944 őszén, 1944. október 7-én és 14-én. Október 14-én szőnyegbombázással a vasútállomás teljes környékét megsemmisítették. A mozdonyház területén 364 lövedék-krátert számoltak meg. Csak a víztorony maradt meg nagyobb sérülések nélkül, miközben 40 mozdony, 1 370 megrakott vagonnal megsemmisült.

A legtragikusabb a harmadik bombázás volt 1945. március 14-én (két héttel az oroszok bevonulása előtt), amikor az angol-amerikai repülők 700 bombát dobtak a városra.

A város kétharmad része elpusztult, a bombázások következtében 4000 lakos halt meg, 6 000 lakos maradt fedél nélkül, 3 394 házból 2 023 lakóház pusztult el. A legtöbb történelmi épület elpusztult, vagy 1945 után lebontották őket. Az eltűnt épületek közé tartozik a városháza, az Arany Oroszlán Szálló, a várkapitány háza, az érseki kastély, mely a török pasák és II. Rákóczi Ferenc székhelye volt, a neológ zsinagóga 1858-ból, a Zserotin téri zsidó polgári iskola épülete. A Fő tér régi épületei közül csak a két templom és a ferences kolostor maradt meg.

A bombázások során keletkezett romokat még 1946-ban is takarították. Az érseki palota csak gyengébben sérült, ennek ellenére az akkori városi tanács a lebontása mellett döntött, hasonlóan jártak el az impozáns neológ zsinagóga esetében is, melynek a hajója megsérült, a tornyai azonban sértetlenek maradtak, végül azonban ez is lebontásra került.